

प्रवेशिका 5 वी
संस्कृत प्रवेश: 501
आदर्श उत्तर 1

समय: 3घण्टे

पूर्णांक: 50

सर्वे प्रश्नाः समाधेयाः

1. अधोलिखितशब्दानां वर्णविन्यासं कुर्मः—

1x5=5

- (क) क्+आ+क्+अ+अः
- (ख) म्+अ+ध्+उ+र्+आ
- (ग) ग्+अ+त्+इ
- (घ) म्+अ+ध्+उ
- (ङ) ग्+औ+र्+ई

2. अधोलिखितेषु वाक्येषु सत्यं/असत्यं लिखत—

1x5=5

- (क) सत्यम्
- (ख) असत्यम्
- (ग) सत्यम्
- (घ) सत्यम्
- (ङ) असत्यम्

3. यथोचितं युग्मं मेलयत—

1x5=5

- (क) व्याकरणशास्त्रम्
- (ख) हस्तस्य भूषणम्
- (ग) कोमलः
- (घ) फलानाम्
- (ङ) व्याघ्रः

- 1. महर्षिपाणिनिः
- 2. दानम्
- 3. एकवचनम्
- 4. षष्ठीः
- 5. राष्ट्रियपशुः

4. उत्तरवाक्यं दृष्ट्वा प्रश्ननिर्माणं कुर्वन्तु—

1x5=5

- यथा—वायुः सर्वत्र अस्ति ।
- (क) बालः वागोले वायुं पूरयति ।
- (ख) पिता कार्यं करोति ।
- (ग) मुखे षट्दन्ताः सन्ति ।
- (घ) रामनवमी चैत्रमासे भवति ।
- (ङ) सिंहः उच्चैः गर्जति ।

- वायुः कुत्र अस्ति?
- बालः कुत्र वायुं पूरयति?
- पिता किं करोति ?
- मुखे कति दन्ताः सन्ति ?
- रामनवमी कदा भवति ?
- सिंहः कथं गर्जति ?

5. अतिलघूत्तरीय-प्रश्नाः—

2x5=10

- (क) सिंहः अत्यन्तं दुर्बलः अभवत् ।
- (ख) अकारान्तशब्दाः द्विविधाः भवन्ति ।
- (ग) सिंहः उच्चैः गर्जति ।
- (घ) महाकालेश्वर ज्योतिर्लिंग मध्यप्रदेशे राज्ये स्थितम् ।
- (ङ) सर्वे मौनेन भोजनं कुर्वन्ति ।

6. मधुरापाट्यपुस्तकात् श्लोकांशान् पूरयन्तु ?

10

(क)

नमन्ति फलिनो वृक्षाः नमन्ति गुणिनो जनाः ।
शुष्कवृक्षाश्च मूर्खाश्च न नमन्ति कदाचन ॥

(ख)

सुखार्थी चेत् त्यजेद्विद्यां विद्यार्थी चेत् त्यजेत् सुखम् ।

सुखार्थिनः कुतो विद्या विद्यार्थिनः कुतः सुखम् ॥

प्रश्न-7 का उत्तर

द्वि-शब्दः			
विभक्तिः	पुंलिङ्गम्	स्त्रीलिङ्गम्	नपुं.लिङ्गम्
प्र.वि.	द्वौ	द्वे	द्वे
द्वि.वि.	द्वौ	द्वे	द्वे
तृ.वि.	द्वाभ्याम्	द्वाभ्याम्	द्वाभ्याम्
च.वि.	द्वाभ्याम्	द्वाभ्याम्	द्वाभ्याम्
प.वि.	द्वाभ्याम्	द्वाभ्याम्	द्वाभ्याम्
ष.वि.	द्वयोः	द्वयोः	द्वयोः
स.वि.	द्वयोः	द्वयोः	द्वयोः